

HARALD FRYKLÖF
1882-1919

Samtliga orgelverk
Complete Organ Works

Källkritisk utgåva av/*Critical edition by*

Johan Hammarström & Jan H. Börjesson

Publicerat med tillstånd av/*Published with permission from* Cantorgi

Levande musikarv och Kungl. Musikaliska Akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska Akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska Akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Edward Klingspor

Levande musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska Akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2483-2493/Edition no. 2483-2493
2025
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande musikarv
979-0-66166-850-3
Tidigare utgiven av/Previously published by Cantorgi förlag 2010, Göteborg.

Levande musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska Akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Riksantikvarieämbetet och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Harald Fryklöf.

Harald Fryklöf

Samtliga orgelverk

Editörer Johan Hammarström & Jan H Börjesson

cantorgi
FÖRLAG CF-5002

Harald Fryklöf vid Storkyrkans orgel (Foto: Musikmuseet)

Harald Fryklöf

Samtliga orgelverk

Innehållsförteckning

Harald Fryklöf	II
Om musiken.....	IV
Den svenska senromantiska orgeln.....	IV
Storkyrkans orgel.....	V
Impromptu festivo.....	I
Fuga	4
Canon i öfversexten	10
Dubbel-canon.....	11
Preludium till choral 198.....	13
Preludium till choral 424.....	14
Entrata (all' antico)	15
Andante funèbre.....	17
Konsertstycke – In stile profano	19
Symfoniskt stycke.....	29
Passacaglia	39
Editionsberättelse	48
Registreringsappendix	50

Harald Fryklöf

“Det klingar af ungdom och löften i vår nya tonkonst, af vår och strider och kanske äfven afsegrar, endels vunna, endels tappade och endels ställda på en bättre framtid. Det klingar af arbetsglädje och arbetskraft och som tag i mullen, som samling och kamp. Det strides mot väder och vind och det kämpas om luftslott och väderkvarnar. Det jäser som vårträdens saf, det myllrar och vimlar af trefvande, svärmande, kaotisk kraft. Fanfarer, spadtag, knoppning, trots och vår – är det ej nog?”

Nej, säger den Efterkloke, det är ej nog! Detta är ungdomens vanliga symptom, som snart förflyktigas likt våren. Hvad ha vi se’n? Hvar finns viljan? Hvar programmet?

Men jag ville svara: låt detta vara detta och ungdomen ung! Och låt denna unga tonkonst äga och njuta sin nya vår så fullt den kan och lyster, tids nog kommer räakens timme.”

Så säger Ture Rangström med sin oafterhärmliga retorik under rubriken “Ungsvensk tonkonst 1916” i en essay i Saisonsen den 1 februari 1917. Till dessa “ungsvenska” tonkonstnärer som han där nämner, Kurt Atterberg, Natanael Berg, Edvin Kallstenius, Sigurd von Koch, Oscar Lindberg och Gustaf Nordqvist – sig själv förtigen – har vi också att placera den, enligt källorna, stillsamme och värdigt lugne Harald Fryklöf. Vid denna tidpunkt 34 år ung – med endast två år kvar att leva.

Fryklöfs tonsättargärning blev sålunda inte lång. Men när “räakens timme” inträdde för honom, ägde han en stark – om än inte stor verkförteckning som bar vittne om en gedigen kontrapunktisk lärdom förenad med både grace och raffinement. Få kunde väl som han sammansmälta linjen med färgen till en sällspord skönhet.

Harald Leonard Fryklöf föddes i Uppsala den 14 september 1882 och studerade från 19-årsåldern vid Musikkonservatoriet i Stockholm där han avlade organistexamen 1903. Studier i kontrapunkt och komposition bedrev han för Johan Lindegren 1902-1905 och i pianospel för Richard Andersson 1904-1910. Hösten 1905 vistades han i Berlin och mottog där undervisning i instrumentation för Philipp Scharwenka. Fr o m höstterminen 1908 var han biträdande lärare i harmonilära vid Musikkonservatoriet och utnämndes till ordinarie 1914. Sedan 1904 verkade han som pedagog i harmonilära och pianospel vid Richard Anderssons musikskola. Han var dessutom biträdande organist i Storkyrkan sedan sommaren 1908 åt förste hovkapellmästaren Conrad Nordqvist och valdes i november 1918 till ordinarie i samma befattning – endast några månader före sin bortgång den 11 mars 1919. Invald i Musikaliska Akademien 1915 var han därjämte ledamot av läroverksstyrelsen 1915-1918 och ingick i flera kommittéer.

Även om hans få efterlämnade verk tillsammans kan betraktas likt en torso, förebådande en lovande mästargärning, räcker de väl för att rendera Fryklöf en plats i första ledet hos de samtida svenska tonkonstnärerna. Hans opus 1 utgörs av *Konsert-ouverturen* som uppfördes under Tor Aulin i Stockholm 1908 och även gavs i Göteborg samma år. Den kom att följas av sånger med piano och med orkester, av vilka flera är att intränga bland de mest eminenta verken inom svensk romansgenre. Detta betyg gäller även de ciselerade och sublima motetterna för blandad kör a cappella som hör till de omistliga inom kyrkomusikens domän. För pianot skrev Fryklöf en mängd kompositioner, några av dem till yttermera visso tangerande salongs-repertoiren, där den av Musikaliska Konstföreningen 1910 tryckta *Fugan i ciss-moll* med Regersk kromatik i förening med svensk lyrik är att placera främst. Hans allra sista

opus, därjämte att anse som hans chef-d’oeuvre, blev den gripande och med rätta omhuldade violinsonaten, *Sonata a la legenda*, uruppförd av Julius Ruthström vid Musikaliska Akademiens december-sammanträde 1918 – men framförd offentligt först efter tonsättarens död.

Att Fryklöf till fullo behärskade att komponera för orgeln är uppenbart i de båda mästerverken *Symfoniskt stycke* (Konsertstycke – In stile profano) och *Passacaglia*, båda posthumt utgivna hos Musikaliska Konstföreningen. Fryklöf blev aldrig epigon, även om det i det förstnämnda verket skönjs samtida influenser i fakturen och tonen – som nog för tanken till en Max Reger, den tonsättare som han, enligt uppgift, satte högt och invid vännen och fränden Carl Nielsen. Oscilerandet mellan högsjänd dramatik och fragilt översinnlig lyrik är sprunget ur hans eget inre. Ett mer strängt habitus framvisar *Passacaglian*, förtätad och mejslad till fulländning, ett bevis på Fryklöfs lysande arkitektoniska ingenium. *Fugan i e-moll*, opus 3, och framförallt några smärre verk för instrumentet, bör kanske uppfattas som stationer på vägen fram till dessa de båda flaggskeppen inom svensk orgeltonkonst.

Som kyrkomusiker var Harald Fryklöf outtröttligt verksam; på det liturgiska-musikaliska området bidrog han med en rad kompositioner i *Missale för Svenska Kyrkan* 1918 och var därjämte medutgivare till det fullödiga och gedigna av svenska staten inköpta hymnariesverket *Musica sacra*. Därtill sammanställde han musiken för några historiska gudstjänster i Storkyrkan – och detta hans djupa intresse för äldre tiders kyrkomusik, kom även till uttryck under hans pedagogiska egid i hans solida och länge nyttjade lärobok *Harmonisering av koral i dur och moll jämte kyrkotonarerna* 1916.

När så Fryklöf äntligen mottagit ordinarie befattning i Stockholms Storkyrka och därmed fått sin ekonomi tryggad – och världskriget var tillända – projekterade han en resa till Regensburg för att där studera “det senaste” hos den nyorienterade kyrkomusikern Peter Griesbacher. Och han hade planer på fortsatt komponerande. Till William Seymer yttrade han någon gång fram på nyåret 1919: “Jag har funderat på ett nytt, större kammarmusikverk med klavér, något symfoniskt för orkester och ett som annat”. Av detta blev intet. Planerna stäcktes då han föll offer för den härjande farsoten “spanska sjukan”, med tillstötande lunginflammation. Endast efter några dagars sjukdom avled han på Ersta sjukhus, natten till tisdagen den 11 mars 1919.

Det har vittnats om att Harald Fryklöf personligen var en ovanligt vinnande man, vars varma stillfärdiga väsen vann alla med vilka han kom i beröring. Han lär ha ansetts som en värdig efterträdare till Johan Lindegren, han som var de flesta svenska tonsättares fostrare i den äldre generationen. Tillika lär han ha varit en boren pedagog och förstående vän och kamrat. “Det stod som en aura av fryntlighet kring hans litet rustika yttre, han hade en atmosfär av både auktoritet och vänlighet, som skapade trevnad...”, vittnar William Seymer. Mer eteriska är Gunnar Brundins ord vid jordfästningen i Storkyrkan den 15 mars 1919: “På dödslägrat, under feberns yra och då medvetlösheten begynte breda sin slöja över hans själ, sågs han med handen skriva noter i luften och hördes han nynna en ny melodi. Det var, som ville han bära ännu någonting fram. Hans “förborgade kunskap” var ännu icke uttömd. Och likväl få vi tro, att det var Guds kallelse, som kom till honom att bryta upp. Han behövde icke giva mera. Han hade givit oss nog.”

Claes Holmgren

Harald Fryklöf

“It rings of youth and promise in our new music, of Spring and of battles and maybe also of victory, some won, some lost and some pledging a better future. It rings of industry and toil and spades in the earth, of unity and struggle. War is waged against weather and wind and for castles in the air and weather vanes. It ferments like tree sap in the Springtime and teems with a tentative, swarming, chaotic force. Fanfares, the tilling of the earth, budding, defiance and Spring – is this not enough?”

No, says he with hindsight, this is not enough! This is youth’s customary symptom which soon evaporates like Spring itself. What then remains? Where is the will? Where is the programme?

But I wish to answer: let it be so and let the young be young! And let this young music possess and delight in its new Spring as fully as it can and shine, soon enough comes the hour of reckoning.”

So says Ture Rangström in his inimitable rhetoric under the title “Young Swedish Music 1916” in an essay from *Saison*, February 1st 1917. In addition to the “young Swedish” composers he names there, Kurt Atterberg, Natanael Berg, Edvin Kallstenius, Sigurd von Koch, Oscar Lindberg and Gustaf Nordqvist – he omits himself – can we add the, according to sources, tranquil and dignified calm of Harald Fryklöf. At this time a mere 34 years young and with just two years left to live.

Consequently Fryklöf’s service as a composer was not particularly long. But when “the hour of reckoning” called, he possessed a healthy if not large catalogue of works which bear witness to a solid knowledge of counterpoint unified with both grace and refinement. Few could, as well as he, integrate line with colour in such rare beauty.

Harald Leonard Fryklöf was born in Uppsala on September 14th 1882 and from the age of 19 studied at the Royal Academy of Music in Stockholm where he completed his Organist examination in 1903. Studies in counterpoint and composition were pursued under Johan Lindegren 1902-5 and in piano under Richard Andersson 1904-10. In the Autumn of 1905 he took up residence in Berlin and received instruction there in instrumentation from Philipp Scharwenka. From the Autumn term of 1908 he was assistant lecturer in harmony at the Royal Academy and was elected head in 1914. From 1904 he worked as a lecturer in harmony and piano at Richard Andersson’s School of Music. He was also assistant organist in Stockholm Cathedral from the Summer of 1908 under the first Royal musical director Conrad Nordqvist and was chosen to take over this position – just a few months before his death on the 11th March 1919. He was elected to the Musical Academy 1915 and in addition was a member of the Educational Board and participated in many committees.

Even if his legacy as a composer can be seen as a torso, boding of promising mastery, it suffices to earn Fryklöf a place at the forefront of the Swedish composers of the time. His opus 1 consists of *Concert overture* which were performed under Tor Aulin in Stockholm in 1908 and also played in Gothenburg that same year. It was followed by songs with piano and with orchestra, of which many preside amongst the most eminent works within the Swedish Romantic genre. This praise encompasses even the sculpted and sublime motets for mixed unaccompanied choir which belong to the unmissable within the domain of ecclesiastical music. Fryklöf wrote a multitude of works for the piano, a few of which doubtlessly nearing light music, of which the *Fugue in C sharp minor*, published by the Musical Art’s Society in 1910, with its Reger-like chromaticism

in combination with Swedish lyricism can be placed at the fore. His very last opus, also seen as his chef d’œuvre, was the poignant and rightly cherished Violin Sonata, *Sonata a la legenda*, premiered by Julius Ruthström at the Musical Academy’s December meet in 1918 – but performed publicly first after the composer’s death.

That Fryklöf was fully capable of composing for organ becomes obvious through the two masterpieces *Symfoniskt stycke* (Konsertstycke – In stile profano) and *Passacaglia*, both published posthumously by the Musical Art’s Society. Fryklöf was never an imitator, even if one can discern in the former work contemporary influences of structure and tone – which leads thoughts to a certain Max Reger, the composer, which according to sources, he respected highly beside his friend and kinsman, Carl Nielsen. The oscillation between highly strung drama and transcendental lyricism are his own invention. A more strict bearing is shown in *Passacaglia*, condensed and sculpted till perfection, proof of Fryklöf’s brilliant architectural wit. The *Fugue in e minor*, opus 3, and above all a number of smaller works for the instrument, ought perhaps be seen as stations on the road to these, the two flagships with Swedish organ music.

As a church musician Harald Fryklöf was inexhaustibly industrious; within the musical-liturgical sphere he contributed with a row of compositions in the *Swedish Church’s Missale* of 1918 and was besides this associate publisher of the thorough and substantial state sponsored Hymn work *Musica sacra*. He also compiled music for a number of historical church services in Stockholm Cathedral – and this deep interest in older ecclesiastical music took form during his pedagogical aegis in his solid and much employed teaching manual *The Harmonisation of chorales in major and minor and the modes* from 1916.

When Fryklöf had finally achieved his permanent position at the Cathedral and consequently gained economic security – and the Great War was over – he planned to travel to Regensburg to study the “latest” under the newly appointed church musician Peter Griesbacher. And he had plans to continue composing. He expressed for William Seymer some time in the new year of 1919 that: “*I have pondered upon a new, larger chamber music work with clavier, something symphonic for orchestra and a few other things*”. Nothing came of this. His plans were dashed when he fell victim to the ravaging epidemic “Spanish flu” followed by pneumonia. He died after just a few days sickness at Ersta hospital during the night on Tuesday March 11th 1919.

It has been witnessed that Harald Fryklöf was an unusually engaging man, whose warm, mild being charmed all those to whom he came in contact. He is supposed to have been seen as a worthy successor for Johan Lindegren, he who was most Swedish composers’ fosterer for the older generation. Equally he was considered a born educator and understanding friend and comrade. “*There was an aura of geniality surrounding his small, rustic appearance, he had an atmosphere of both authority and friendliness, which induced well-being ...*”, relates William Seymer. Gunnar Brundin’s words at the funeral in Stockholm Cathedral on the 15th March 1919 were more ethereal: “*By his death bed, beneath fever’s dizziness and where unconsciousness began to spread its shade over his soul, was he seen to write notes in the air and was heard to hum a new melody. It was as though he had something he still wished conveyed. His “hidden knowledge” was not yet exhausted. And nevertheless we believe, that it was God’s calling, who came to him to intervene. He did not need to give more. He had given enough.*”

Claes Holmgren
Translation: Christopher Dury

Verkkommentarer

IMPROMPTU FESTIVO är en klassisk svensk ”utgångsmarsch” i ABA-form. Den festliga inledningen med sina punkterade rytmer och färgrika harmonik får i triodelen sin kontrast i en flödande melodik och en lugnt vaggande baslinje. Trots sitt tydliga drag av schablonmarsch har stycket en frisk och mycket personlig prägel. Stycket är odaterat och manuskriptet är inte så noggrant genomarbetat som flera av de större verken, vilket ger intrycket av en tillfällighetskomposition.

FUGA OP.3 i e-moll är odaterad och gavs ut 1909 i antologin *Neue grössere und kleinere Orgelstücke zur Übung sowie zum gottesdienstlichen – und Konzert – Gebrauch* band 3, sammanställd av Johannes Diebold. Utgåvan redovisar inga av de i manuskriptet förekommande anvisningarna för manualväxlingar och registreringar. Av dessa framgår att verket är komponerat för en 2-manualig orgel vilken utnyttjas på ett mycket rikt och medvetet sätt av tonsättaren. Det klassiska sättet att spela fugor på fullt verk har hos Fryklöf utvecklats till ett mera orkestralt behandlingssätt av instrumentet med framhävande av teman på särskild manual. Det låga opustalet, konceptionen för 2-manualig orgel samt fugaformen för tanken till att det kan handla om ett studieverk från tiden hos Johan Lindegren – den store kontrapunktikern och pedagogen.

Under arbetet med föreliggande utgåva återfanns det lilla stycket **CANON I ÖFVERSEXTEN**. Trots karaktären av kontrapunktövning och sin ringa längd har det en mycket personlig och tilltalande harmonik och en charm som gör att det bör finnas med i en samlingsutgåva av Fryklöfs orgelverk. Det kan inte helt fastställas att det är ett orgelstycke, men skrivsättet antyder mera orgel än piano med sin mättade harmonik och polyfona struktur.

DUBBEL-CANON bygger på koralen 77 i Haefnerska koralboken – *Jesu, djupa såren dina*. Stycket finns i flera manuskriptvarianter, bl.a. för piano men trycktes 1910 i denna version för orgel i *Orgelkompositionen aus alter und neuer Zeit* utgiven av Otto Gauss. Detta strama stycke förefaller vara ett verk från studietiden.

PRELUDIUM TILL KORALEN 198 tillkom i augusti 1912 och är väl försedd med spelanvisningar i form av manualhänvisningar och registrering.

PRELUDIUM TILL KORALEN 424 tillkom även den i augusti 1912. Dess vackra och harmonik och medvetna uppbyggnad ger ett mycket tilltalande intryck. Liksom i det andra koralförspelet finns rika spelanvisningar.

ENTRATA (ALL'ANTICO) är odaterat och utgavs 1914 i samlingen *Les Maîtres Contemporains de l'Orgue* av Joseph Joubert. Det lilla stycket är komponerat så att det även skall kunna spelas på harmonium och har i sin gestik en något arkaiserande karaktär.

ANDANTE FUNÈBRE återfinns också i ovannämnda franska samling och är även det anpassat för spel på harmonium. Dess elegiska tonfall och sentiment ger det prägel av sorgmarsch.

KONSERTSTYCKE (IN STILE PROFANO) är daterat 1 november 1916 och är i allt väsentligt identiskt med *Symfoniskt stycke*. Dock är notation och vissa passager avvikande från den tryckta versionen. Till skillnad från *Symfoniskt stycke* är detta manuskript rikligen försett med ovärderlig information om registrering och manualhänvisningar vilka i föreliggande utgåva återges i detalj.

SYMFONISKT STYCKE är ett av Fryklöfs mest betydande orgelverk och utgavs posthumt på Musikaliska konstföreningen 1926. Ingen av våra senromantiska orgeltonsättare har som Fryklöf i detta verk lyckats att på ett så genomgripande sätt gestalta symfoniskt präglad musik på orgel och verket är en verklig solitär i svensk senromantik. Det kraftfulla anslaget i inledningen bryts av ett sångbart motiv följt av en slags genomföringsdel. Styckets centrum och hjärta är det ljuvliga Adagiot där

Fryklöfs smäktande melodik slår ut i full blom. Efter en återtagning av inledningen och en reminiscens av Adagiot avslutas stycket med en kraftfull coda. Den tryckta versionen har inga spelanvisningar mer än några nyansbeteckningar men genom presenterandet av manuskriptversionen kan interpreten själv hämta erforderlig information där.

PASSACAGLIA trycktes av Musikaliska konstföreningen 1929. Manuskriptet är odaterat och ofullständigt samt avviker i vissa detaljer från den tryckta versionen. Stycket inleds med några kraftfulla ackord som följs av en temapresentation med 18 variationer. Till skillnad från *Symfoniskt stycke* finns i den tryckta versionen en mängd spelanvisningar. Verket har en inåtvänd, stram och allvarsmättad karaktär och är det verk som tydligast gör Fryklöfs epitet ”den svenske Reger” rättvisa. Dess komplexa notbild och stora svårighetsgrad i förening med dess mörka karaktär har gjort att stycket, trots sina stora kompositoriska kvaliteter, aldrig nått samma spridning och uppskattning som det mera utåtriktade *Symfoniskt stycke*.

Jan H Börjesson

Den svenska senromantiska orgeln

Svensk senromantik inom orgelkonsten har sin början i att den unge Per Larsson Åkerman sändes ut i Europa som statlig stipendiat för att studera det senaste inom orgelbyggarkonsten. De starkaste intrycken kom att hämtas från Sonreck i Köln och Merklin & Schultze i Belgien. Vid hemkomsten till Sverige 1857 bildade han bolag med den i Örebro verksamme Setterquist och dessa byggde tillsammans den nya orgeln till Strängnäs domkyrka vilket kom att bli ett startskott för den nya orgelstilen. Efter Strängnäsorgeln gick de båda kompanjonerna isär och Åkerman flyttade sin verksamhet till Stockholm. Ända fram till 1930-talet kom dessa båda firmor att dominera svenskt orgelbyggeri på ett mycket påtagligt sätt.

På det tekniska området infördes barkermaskinen i större orglar för att möjliggöra en lättare speltraktur i orglar med allt högre lufttryck och luftslukande intonation. Det fristående spelbordet blev standard och 4'-koppel i manual I och 16'-koppel i manual II infördes i de flesta instrument. Klangligt präglas orglarna av trångmensurerade och stråkiga principaler, överblåsande flöjter, trånga stråkstämmor med intonationsskäg, vidmensurerade och uppbänkade cornetter, ljust resonanta och kraftfulla rörverk samt genomslående rörverk av typen Euphon och senare även Clarinett. Tuttit kännetecknas av den stråkiga principalklangen, den intensiva cornetten och de ljusa och starka rörverken.

Vid registrering av den senromantiska svenska orgelrepertoaren bör man beakta följande:

1. I svaga nyanser eftersträvas ofta en tät växling av registreringar med subtila skiftningar där stråkstämmor och flöjter 8' och 4' blandas på många olika sätt. Svaga 4'-stämmor (ofta stråkar) är en viktig del av de svaga klangkombinationerna.
2. Solostämmorna utförs ofta på någon stark flöjt eller en clarinett. Även gamban förekommer som soloregister, ofta i kombination med en flöjt.
3. Trots att orgelns rörverk är av närmast fransk styrka bör man vid uppbyggandet av ett crescendo eftersträva ett glidande generalcrescendo. De flesta större romantiska orglar är också försedda med en registersvällare. 16'-klängen i manualen inträder relativt tidigt i crescendot.
4. Cornetten förekommer sällan i en registrering utan rörverk.
5. Fullt verk uppnås med 4'-koppel. Man bör alltså i en modern orgel vara något försiktig med nyttjandet av mixturer.

Storkyrkans orgel

Invgid den 3 mars 1878 av pastor primarus Gustaf Fallenius. Vid invigningen spelade Gustaf Mankell och Conrad Nordqvist ledde kör och orkester.

MANUAL I C-f³

Principal 16 fot
Borduna 16 fot
Principal 8 fot
Gamba 8 fot
Flûte harmonique 8 fot
Rörflöjt 8 fot
Quinta 6 fot
Octava 4 fot
Quinta 3 fot
Octava 2 fot
Mixtur 3 chor
Cornett 3 chor
Trumpet 16 fot
Trumpet 8 fot

MANUAL II < > C-f³

Borduna 16 fot
Principal 8 fot
Fugara 8 fot
Gemshorn 8 fot
Gedackt 8 fot
Flûte traversière 8 fot
Octava 4 fot
Flûte octaviante 4 fot
Quinta 3 fot
Flageolette 2 fot
Dulcian 16 fot
Trompette harmonique 8 fot

MANUAL III < > C-f³

Principal 8 fot
Basetthorn 8 fot
Salcional 8 fot
Flûte harmonique 8 fot
Rörflöjt 8 fot
Gemshorn 4 fot
Flûte octaviante 4 fot
Echoflöjt 4 fot
Waldflöjt 2 fot
Corno 8 fot
Euphone 8 fot
Vox humana 8 fot

PEDAL C-d¹

Untersatz 32 fot
Principal 16 fot
Violon 16 fot
Subbas 16 fot
Quinta 12
Violoncelle 8 fot
Octava 4 fot
Contrabasun 32 fot
Basun 16 fot
Fagott 16 fot
Trumpet 8 fot
Clairon 4 fot

KOPPEL

1^a 1:a Manualen på Pedalen.
2^a 2:a Manualen på Pedalen.
3^e 3:e Manualen på Pedalen.
4^e 2:a Manualen på 1:a Manualen Unison.
5^e 3:e Manualen på 1:a Manualen Unison.
6^e 3:e Manualen på 2:a Manualen Unison.
7^e Oktaven högre i 1:a Manualen.
8^e Oktaven lägre i 2:a Manualen.
9^e Oktaven lägre i 3:e Manualen.
10^e Oktaven lägre i 2:a Manualen på 1:a Manualen.
11^e Oktaven lägre i 3:e Manualen på 1:a Manualen.
12^e Oktaven högre i 2:a Manualen på 1:a Manualen.
Crescendo och diminuendo i 2:a Manualen.
Crescendo och diminuendo i 3:e Manualen.
18 väderlådor (4 för varje manual och 6 för pedalen).
7 regulatorbälgar.
5 pneumatiska maskiner för samtliga unisonkoppel.
Fristående spelbord.

SENARE FÖRÄNDRINGAR

1908 insatte C.J. Lund & Son i Stockholm 4 fria genomgående kombinationer och Echofleut 4 fot och Vox humana 8 fot i manual III ersattes med Voix céleste 8 fot och Harmonica 8 fot. Samtidigt installerades elektrisk bälgpumpning av C.J. Lund & Son, Stockholm med likströmsmotor från Luth & Roséns Elektriska AB i Stockholm.

1929 bytte Rickard Löfvander, Stockholm ut Quinta 6 fot i manual I mot Spetsflöjt 4 fot och Dulcian 16 fot i manual II mot Cornett 3 chor och intonerade om två ospecificerade stämmor.

Därefter skedde inga förändringar fram till dess orgeln revs hösten 1959.

Orgeln företar stora likheter med den något äldre orgeln i Uppsala domkyrka, som i ombyggt skick finns kvar ännu i våra dagar. En mycket ovanlig egenskap för denna tid var att det andra manualverket var inneslutet i ett svällskåp vilket givetvis påverkade orgelns dynamiska möjligheter på ett mycket påtagligt sätt, helst emedan verket hade både 16'-koppel och 4'-koppel ner till huvudverket. Den rika förekomsten av oktavkoppel är också något som skiljer instrumentet från de andra tremanualiga orglarna från tiden.

Den tredje manualen hade likt Uppsalaorgeln en Corno 8 fot vilket vid denna tid var mycket ovanligt i tremanualiga orglar. Förekomsten av Vox humana 8 fot är helt unik för just detta instrument och det är inte uteslutet att den t o m kan ha hämtats ur den gamla Schwanorgeln.

Sammantaget visar orgeln upp ett tekniskt avancemang och en klangpallett som saknar motstycke inom svenskt orgelbyggeri under det sena 1800-talet och den måste har varit ett verktyg som väl motsvarade den symfoniskt tänkande Fryklöfs dynamiska och klangliga anspråk.

Impromptu festivo

III *mp* + Euphone 8', Flûte octavante 4'
II *mf* - Borduna 16', Octava 4', Principal 8' >
I *allt*
Ped. Subbas 16', Fagott 16', Pedk I, III

Harald Fryklöf
(1882-1919)

Alla marcia

Measures 1-5 of the musical score. The score is written for three staves: Treble, Bass, and a lower Bass staff. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). Measure 1 has a first ending bracket labeled 'I'. Measure 4 has a second ending bracket labeled '+ Tutti'. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some chords and rests.

Measures 6-10 of the musical score. Measure 6 is marked with a '6'. Measure 8 has a first ending bracket labeled '- Tutti - Pedk I III'. Measure 9 has a second ending bracket labeled 'II'. The music continues with various rhythmic patterns and chordal textures.

Measures 11-14 of the musical score. Measure 11 is marked with an '11'. Measure 12 has a first ending bracket labeled '+ Tutti III'. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some chords and rests.

Measures 15-18 of the musical score. Measure 15 is marked with a '15'. Measure 16 has a first ending bracket labeled '+ Tutti II'. The music continues with various rhythmic patterns and chordal textures.

19

+ Tutti

+ Pedk I

I

23

+ 4 fk

- Tutti

- Tutti II o III

- Pedk I ; - 4 fk

27

Trio

III

II

[sim.]

33

II

+ Pedk II

39

Musical score for measures 39-43. The score is written for piano (p) and includes three systems of staves. The first system (measures 39-41) features a treble and bass staff with a grand staff. The second system (measures 42-43) continues the melody and accompaniment. The third system (measures 44-45) shows the continuation of the piece. The score includes dynamic markings: *+ Tutti III* at measure 39, *- Tutti III* at measure 40, and *III* at measure 41. A *- Pedk II* marking is present at measure 44.

44

Musical score for measures 44-48. The score is written for piano (p) and includes three systems of staves. The first system (measures 44-45) features a treble and bass staff with a grand staff. The second system (measures 46-47) continues the melody and accompaniment. The third system (measures 48-49) shows the continuation of the piece. The score includes dynamic markings: *II* at measure 44, *+ Tutti III* at measure 46, and *+ Tutti II* at measure 48. A *Da capo* marking is present at measure 49.

Fuga

op. 3

S { II *mp* < + Euph. 8' & Pr. 4'
K { I *mf* utan Bord. 16'
Ped. *mf* utan Viol. 16' + Pedk. I

Harald Fryklöf
(1882-1919)

Moderato

man I

man II

II

man II

man II

- Pedk. I

19

23

27

31

35

+) som i början II } S
 " " I } K
 " " P. + Pedk. I

39

43 (+ Trump. 8' i I)

47

51 *ten.*

55

59 (+ i I Tutti)

+ Bass. 16'

+ Pedk. I

63

67

71

- I till f

- Bass. 16'

75

79 - Bord. 16' - Okt. 4' - Pr. 8 i I

- V. 8' i Ped.

83

+ Pedk. I

87 + Tutti i II

[II] (- Tutti i I)

- Pedk. I

91

+ Pedk. I (+ Tutti i Ped.)

95 [+ Tutti i I]

+ Tutti i Ped.

99

103

107

quasi ad libitum

111

rit. — — — —

pesante

+ 4 f.k.

Canon i öfversexten

Harald Fryklöf
(1882-1919)

6

11

15

Dubbel-canon

(i oktaven)

Koralen No 77 [Jesu, djupa såren dina]
hos Haeffner som cantus firmus.

Harald Fryklöf
(1882-1919)

Andante con moto.

8' Sanfte Stimmen. ■

The first system of the musical score for 'Dubbel-canon' (i oktaven). It features three staves: a grand staff (treble and bass clef) and a separate bass staff. The grand staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a common time signature (C). The first staff of the grand staff starts with a piano (p) dynamic and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The second staff of the grand staff starts with a piano (p) dynamic and contains a similar melodic line. The third staff, labeled 'Choral.', contains a bass line with eighth notes. The system includes dynamic markings 'p', 'cresc.', and 'dim.'.

5

The second system of the musical score, starting at measure 5. It continues the three-staff format. The grand staff continues with melodic lines, and the choral staff continues with a bass line. Dynamic markings 'cresc.' and 'dim.' are present.

9

The third system of the musical score, starting at measure 9. It continues the three-staff format. The grand staff continues with melodic lines, and the choral staff continues with a bass line. A mezzo-piano (mp) dynamic marking is present.

13

The fourth system of the musical score, starting at measure 13. It continues the three-staff format. The grand staff continues with melodic lines, and the choral staff continues with a bass line. Dynamic markings 'cresc.' and 'dim.' are present.

17

Musical score for measures 17-20. The system consists of three staves. The top staff is in treble clef, the middle in bass clef, and the bottom in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). Measures 17-20 show a complex melodic line in the top staff with many beamed eighth and sixteenth notes, and a more rhythmic accompaniment in the middle and bottom staves. There are some rests in the top staff at the beginning of measures 17 and 18.

21

Musical score for measures 21-23. The system consists of three staves. The top staff is in treble clef, the middle in bass clef, and the bottom in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). Measure 21 starts with a *cresc.* marking. The melodic line in the top staff continues with beamed notes. The middle staff has a more active accompaniment. The bottom staff has a simple harmonic accompaniment.

24

Musical score for measures 24-27. The system consists of three staves. The top staff is in treble clef, the middle in bass clef, and the bottom in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). Measure 24 starts with a *f* marking. Measure 25 has a *dim. poco a poco* marking. The melodic line in the top staff is highly active with many beamed notes. The middle staff has a complex accompaniment. The bottom staff has a simple harmonic accompaniment.

28

Musical score for measures 28-30. The system consists of three staves. The top staff is in treble clef, the middle in bass clef, and the bottom in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). Measure 28 starts with a *poco rit.* marking. The melodic line in the top staff continues with beamed notes. The middle staff has a complex accompaniment. The bottom staff has a simple harmonic accompaniment. The system ends with a double bar line.

Preludium till koralen 198

[Jag tackar dig, min högste Gud]

III Voix céleste 8', Harmonica 8', Salicional 8'
II Flûte traversière 8'
I Gamba 8'
Ped. Fagott 16', Subbas 16'

Harald Fryklöf
(1882-1919)

The musical score is written for piano and includes various organ stops. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The score is divided into five systems, each containing two staves (treble and bass clef). Measure numbers 4, 7, 10, and 13 are indicated at the beginning of their respective systems. Organ stop markings include 'II' and 'III' at the start of measures, and '+ Euph. 8'', '+ K. II-III', and '+ K. I-II' at the start of measures 7, 10, and 13 respectively. Pedal markings 'Ped.' and '- Fag. 16'' are present at the end of measures 4 and 6. The score concludes with a double bar line at the end of measure 13.

Preludium till koralen 424

[Den signade dag]

III *mp* - Harmonica 8'
II Flûte octaviante 4', Gemshorn 8', Fugara 8'
Ped. Subbas 16', Violoncelle 8'

Harald Fryklöf
(1882-1919)

The musical score is written for piano and organ. It consists of six systems of music, each with a piano part (treble and bass staves) and an organ part (single staff). The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The score includes various performance instructions and markings:

- System 1 (Measures 1-5):** The organ part has markings "III" and "II". The piano part has a "Ped." marking under the first measure.
- System 2 (Measures 6-10):** The organ part has a marking "+ K. II-III".
- System 3 (Measures 11-15):** The organ part has a marking "+ Euph. 8'". The piano part has a marking "III" under the first measure.
- System 4 (Measures 16-20):** The organ part has a marking "+ K. II-III". The piano part has a marking "II" under the first measure.
- System 5 (Measures 21-24):** The organ part has a marking "III". The piano part has a marking "II" under the first measure.
- System 6 (Measures 25-29):** The organ part has a marking "III". The piano part has a marking "+ Ped.k. II" under the first measure.

Entrata

All' antico

Harald Fryklöf
(1882-1919)

ORGUE
ou
HARMONIUM

Allegretto

The first system of the musical score for 'Entrata' is written for organ or harmonium. It begins with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The time signature is common time (C). The piece starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. The melody in the treble staff features a series of eighth and sixteenth notes, with a crescendo leading to a piano (p) dynamic. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The system concludes with a forte (f) dynamic.

mf *p* *cresc.* *f*

5

The second system of the musical score continues the piece. It begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The melody in the treble staff features a series of eighth and sixteenth notes, with a mezzo-piano (mp) dynamic. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The system concludes with a forte (f) dynamic.

mp *f*

9

The third system of the musical score continues the piece. It begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The melody in the treble staff features a series of eighth and sixteenth notes, with a mezzo-piano (mp) dynamic. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The system concludes with a mezzo-forte (mf) dynamic.

p *mp* *mf*

13

The fourth system of the musical score continues the piece. It begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The melody in the treble staff features a series of eighth and sixteenth notes, with a mezzo-forte (mf) dynamic. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The system concludes with a forte (f) dynamic.

mf *p* *cresc.* *f*

17

The fifth system of the musical score continues the piece. It begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The melody in the treble staff features a series of eighth and sixteenth notes, with a mezzo-piano (mp) dynamic. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. The system concludes with a mezzo-forte (mf) dynamic.

pp *cresc.* *f* *dim.*

21

pp *cresc.*

25

f *mf*

29

poco rit. *Lento* *ff*

Andante funèbre

Harald Fryklöf
(1882-1919)

The musical score is written for piano in E-flat major (three flats) and common time (C). It consists of five systems of two staves each. The tempo is 'Andante funèbre'. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings. The first system (measures 1-4) begins with a piano (*p*) dynamic. The second system (measures 5-8) includes a 'cresc. molto' marking and ends with a piano (*p*) dynamic. The third system (measures 9-12) features mezzo-piano (*mp*) and mezzo-forte (*mf*) dynamics. The fourth system (measures 13-16) starts with a piano (*p*) dynamic. The fifth system (measures 17-20) includes fortissimo (*f*), diminuendo (*dim.*), and crescendo (*cresc.*) markings.

1

p

5

cresc. molto

p

9

mp

mf

13

p

p

17

f

dim.

cresc.

21

mf *cresc.* *ff* *dim.*

25

poco *a* *poco* *pp*

29

mp *cresc.* *poco* *a*

33

poco *ff* *> p*

37

Konsertstycke

(In stile profano)
för orgel

Harald Fryklöf
(1882-1919)

Allegro energico.

[Tutti] I

5

10

14

- Tutti - Tutti II

För registrering, se editionsberättelse.

Kombination 1

III Vox. C. 8', H. 8', Sal. 8'
II Fl. 4', Fug. 8'
I mf + Qv. 6', B. 16'
Ped S. 16'

Kombination 2

III Vox. C. 8', Sal. 8'
II Fl. 4', B. 16'
I som förut (i 1)
Ped Subb. 16'

Kombination 3

III mp + E. 8', Fl. 4', Wfl. 8'
II mf - B. 16', Pr. 8', Oct. 4'
I mf + Qv. 6'
Ped S. 16' Ped.k. I-III

Kombination 4

III mp + Fl. 8', Bord. 8', E. 8', Fl. 4', Wfl. 2'
II mf - Pr. 8', Oct. 4', Gh. 8'
I mf + 16', Pr. 8', Oct. 4', Oct. 2', Qv. 6', Qv. 3'
Ped S. 16'

19

I II III I I

24

3 3 3 3

28

3 3 3 3

32

- Tutti III + Tutti III + Tutti II

36

- Tutti II

40

I III II III I

- Pedk. I

45

- Wfl. 8' - E. 8' Tranquillo.
+ Komb. 1 II

III - K. II-III III 3

52

+ Rfl. 8' i III
+ Bord. 16' i II

+ E. 8' + K. II-III

59

+ Pr 8' i II III II 3

65

I animato poco a poco + Tutti III
+ Pedk. I I I I I

69

+ Tutti II

74

+ Fl. 4' i III

a tempo

II

- Tutti II o III

- Pedk. I

80

- E. 8'

III

- B. 16' & Pr. 8' i II

II

85

III

- Harm. 8'

+ E. 8', Fl. 4', Wfl. 2', Rfl. 8'

- Fl. 4'

- Rfl. 8'

+ Ged. 8', Gh. 8', B. 16'

Poco mosso.

- P. III + P. II

91

II

III

II

96

[II]

+ Pedk. I

101

+ Tr. 8'

+ Tr. 16'

+ Komb. 4

105

II

I

+ Tutti

- Tutti

Agitato.

110

I

II

I

114

+ Tutti I

I

II

I

II

I

rit.

III Vox C. 8', Sal. 8'
 II Fl. Tr. 8'
 I Gamba 8'
 Ped. S. 16' Pedk. III

118 *Largo* - Tutti *Adagio*

- K. I-II
 o II-III
 - Pedk. I
 - 4 f.k.
 + Komb. 2
 - Fl. 4', B. 16'
 + Fl.tr. 8' + Gamba 8'

125 + Harm. 8'

132 + Pr. 8' i I
 - Harm. 8' + E. 8'
 + K. II-III
 - K. II-III
 - Pedk. III

137 [III]
 m. s. + Gh 8'
 ut *mf* i I
 m. s. + Pr. 8' i II
 + K. II-III
 + Pedk. III
 8va basso

142 + Tutti III
 + Tutti I
 + Tutti
 + Pedk. I
 + Basun 16', Cl. 4'
 + Tutti II
 con forza

146

in i III *mf* - Rfl. + E. 8'

- T. I II III - Tutti II - Pr 8' i II - K. II-III

a tempo I II

- Basun 16, Cl. 4' - Pedk. I

in i II till Fl. Tr. 8', Gh. 8', Fug. 8' Fl. 4'
in i I till Fl. 8, G. 8'

Ped. + Fag. 16'
- Pedk. III

152

III

II

I

158

II

+ K. II-III

+ Pr. 8' i I

+ Pedk. III

I

164

I II III

II + 16 fk

III

III

+ Komb. 2

- Fag. 16'

- K. I-II

170

I

+ K. I-III

III

+ Rfl. 8' i III + E. 8'

- E. 8' - Rfl. 8'

+ Komb. 3

+ Tutti

+ K. I-II, II-III - K. I-III - 16 fk

+ Pedk. I

177 *Tempo I.*

183

188

- Tutti

193

- Tutti

197

+ Tutti III

201

+ Tutti II

205

- Tutti III o II

III

II

III

- Pedk. I

211

- Wfl. Fl. 4' [Tranquillo]

E. 8' + Komb. 1 II

+ Rfl. 8' i III

+ B. 16' i II

- K. II-III

III

218

- 3

II

- 3

+ E. 8'

+ K. II-III

+ Pr 8' i II

225

3

I 3

animato poco a poco

+ Pedk. I

231

+ Tutti III

+ Tutti II

+ Tutti I

235

III

I

II

239

+ Komb. 1
- Harm. 8'

Adagio - Fl. 4', Fug. 8' + Fl. tr. 8'

molto rit.

+ 4 f.k. - Tutti I o II

Allegro molto

245

+ Tutti

+ Pedk. I

250

Finis

Symfoniskt stycke

för orgel

Harald Fryklöf
(1882-1919)

Allegro energico.

The first system of the musical score for organ. It consists of three staves. The top staff is in treble clef, the middle in alto clef, and the bottom in bass clef. The key signature has one flat (B-flat) and the time signature is common time (C). The music is marked *ff* (fortissimo). The first staff features a complex melodic line with many beamed sixteenth and thirty-second notes. The middle and bottom staves provide harmonic support with chords and moving lines.

The second system of the musical score, starting at measure 5. It continues the complex texture of the first system with intricate melodic and harmonic developments across the three staves.

The third system of the musical score, starting at measure 10. The music features a variety of rhythmic patterns and chordal textures, maintaining the energetic character of the piece.

The fourth system of the musical score, starting at measure 14. This system includes dynamic markings *f* (forte) and *mp* (mezzo-piano). The music concludes with a final cadence across the three staves.

19

mf mp mf mp

24

p mp

28

cresc. mf cresc. poco a poco

32

f p

36

cresc. ff mp

40

f *mp* *p* *cresc. e rit.*

45

Pastorale tranquillo.

dim. *rit.* *p* *pp*

52

59

mp *mf* *cresc.* *p* *mp*

65

fp *cresc. molto*

69

f

74

ff

a tempo

mp

p

p

80

p

85

pp

ppp

Poco mosso.

p

p

91

mp

p

mp

96

mp *mf* *mp* *mf*

101

mf *f*

105

mf *ff* *mf* *mp* *Agitato.*

110

mp *mf* *f* *f*

114

ff *mf* *ff* *mf* *ff*

118 *Adagio.*

fff *pp* *pp*

125

pp *legato*

132

mf *p* *rubato* *mp*

137

pp *m. s.* *m. s.* *p* *mf*

142

mf *f* *ff* *mf* *f* *ff*

146

con forza

mp

p

f

mf

mp

152

pp

p

legato sempre

p

158

p

mp

p

164

f legato

mp

pp

p

170

dim.

rit.

pp

177 *Tempo I.*

ff

183

188

dim. *p*

193

mp *mf*

197

m. d. *cresc.*

201

f *f*

205

mp *p* *cresc.* *dim.*

211

Pastorale tranquillo.

rit. *p* *pp* 3

218

mp 3 3 3

225

mf *cresc.* 3 *fp cresc. molto* 3 3

231

ff

235

mf ff mf

239

Adagio.

ff mf rit. ff ppp p

245

Tempo I.

ff

250

rit. e pesante

fff

Passacaglia

för orgel

Harald Fryklöf
(1882-1919)

INTRODUKTION

Andante maestoso.

ff *attacca*

Andante. 7

p III

16

III

Grundregistrering

III Vox Cel. 8', Salicional 8'
II Gedackt 8', Fugara 8'
I Flöjt 8', Gamba 8'
Ped. Subbas 16', Ped. k. I
Koppel III/II, II/I, III/I

Kombination 1

III Rörfl. 8', Flöjt 4'
II Flöjt 8', Fugara 8'
I Flöjt 8', Gamba 8'
Ped. Subbas 16'

Kombination 3

III Vox Cel. 8', Sal. 8'
II Bord. 16'
I som komb. 2
Ped. Subbas 16'

Kombination 2

III som komb. 1
II Gedackt 8'
I Fl. 8', Gamba 8', Rörfl. 8', Bord. 16'
Ped. Subbas 16', Fagott 16'

Kombination 4

III Vox Cel. 8', Sal. 8', Gamba 4', Violin 8', Euph. 8'
II Bord. 16', Flöjt 4'
I som komb. 2
Ped. Subbas 16', Fag. 16'

22

+ Flöjt 8' i III
sempre legato

v.h.

27

rit. v.h. + Flöjt 4' i III

5

32

v.h.

3

II

37

+ Euph. 8'

2 4 1 3 2 4

^

41

II III II III

5 1 5 2

2 4 2 4 1 5 3 5 3 1 4

45

h.h.

III

+ Fag. 16'

49

53

56

60

+ Tutti III

63

4 2

5 3

1 3 1 2 4 3 2 1 2 1 4

66

1 2 1 2 1 3 5 5 1 3 2 1 4 1 3 5 4

1 3 4 2 1 4 5 3 4 5 1 4

69

+ Komb. I - Tutti III

2 1

71

II 4 III II 4 III II 3 III II 2

1 2 3 1 4 2 5 2

73

5 3 3 4 3 III III 2 4 3 3 4 5 3 2 4 5 1 4

1 III 1 5 3 2 4 5 1 4

75

78

80

83

86

89

II I

1
2
4

92

II II III₂ 3 1 3 4 3 4

II II I

II - Tutti
+ Komb. 1 - Ped. I

95

1 2 3 4

II 2 5 4

2 1 3 1 1 4

III 2 4 3 4

II 4

1 3

1 2

101

III

II

+ Komb. 3

2

III

- II/I

104

108

113

117

120

123

126

130

134

137

140

144

149

154

158

Editionsberättelse

Iså stor utsträckning som möjligt har arbetet med Harald Fryklöf orgelverk utgått från de bevarade manuskript som finns i tonsättarkivet på Statens musikbibliotek, SMB.

Dessvärre finns inte manuskript bevarade till samtliga verk, i dessa fall har vi helt utgått från första trycket av verket. Intressant är att samtliga verk som publicerades under Fryklöfs levnadstid utgavs på utländska förlag.

Tillägg av förläggaren som inte utgår från manuskript markeras med []. Bågar och bindningar som är förläggarens tillägg markeras med streckade bågar.

Västerås augusti 2010

Johan Hammarström

Förkortningar

t = takt	4d = 4-delsnot
sl = slag (ex. 1 sl, 2 sl)	8d = 8-delsnot
hh = höger hand	16d = 16-delsnot
vh = vänster hand	32d = 32-delsnot
ped = pedal	S = sopranstämman
jfr = jämför	A = altstämman
tillg = tillägg	T = tenorstämman
bbg = bindebåge	B = basstämman
fbg = frاسبåge	SMB = Statens
acct = accenttecken	musikbibliotek
1d = helnot	FU = Första utgåva
2d = halvnot	aut = autograf

IMPROMPTU FESTIVO

Källa: • Autograf (SMB)

Manuskriptet är i första delen av stycket nedtecknat på två system, fr o m triodelen övergår notationen på tre system. Hela stycket publiceras på tre system för att underlätta läsningen av den separata pedalstämman.

Autografen är odaterad. Registreringsanteckningar samt sporadiska fingersättningar och pedalapplikatur tyder på att aut. använts vid ett flertal framföranden.

I utgåvan har endast registreringsanvisningarna valts att publiceras.

- 1 Ped 4 sl tillg ♯.
7 Vh 3 sl & 4 sl ton fattas.
Förslag ton D & E från ped.
11 Vh & ped 4 sl 2:a 8d tillg ♯.
12 Hh 4 sl. 2:a 8d tillg ♯.
14 Vh 4 sl tillg ♯.
16 Ped 4 sl 2:a 8d tillg ♯.
17 Ped 4 sl tillg ♯.
19 Hh 4 sl 2:a 8d tillg av staccato, jmf takt 3
Hh 4 sl 2:a 8d tillg av bbg
20 Hh 3 sl 4:e 16d tillg av fbg
Vh & ped 4 sl 2:a 8d tillg av staccato, jmf takt 4
21 Hh 3 sl tillg av fbg, jmf takt 5
Hh 4 sl tillg av staccato, jmf takt 5
Vh & ped 4 sl 2:a 8d tillg av staccato, jmf takt 5
23 Vh 4 sl tillg ♯.
24 Hh 3 sl tillg ♯.
28 Ped. tillg. *sim.*
30 Hh 4 sl tillg ♯.
35 Vh 2 sl tillg ♯.
38 Vh 2 sl tillg ♯.
39 Hh & vh 1 sl tillg ♯.
40 Vh 2 sl tillg ♯.
46 Hh 2 sl 2:a 8dl tillg ♯.
48 Hh 2 sl tillg av punktering

FUGA OP. 3

Källa: • Autograf (SMB)

- Neue grössere und kleinere Orgelstücke zur Übung sowie zum gottesdienstlichen – und Konzert – Gebrauch; Band III (ed. Johannes Diebold), Otto Junne Leipzig, 1909 [nedan kallad DIE]

Det bevarade manuskriptet är rikt utarbetat vad gäller manual- och registreringsanvisningar. I trycket från Otto Junne saknas helt uppgifter vad gäller registrerings- och manualhänvisningar. Pedalapplikaturen i DIE utgåva visar även på att dessa är ett editorielt tillägg, då de inte överensstämmer med den pedalapplikatur som finns bevarad i manuskriptet. Manuskriptet är odaterat.

I denna utgåva har vi valt att bibehålla registrerings- och manualhänvisningar i notbilden då de ger en god inblick i dåtidens registreringspraxis. Däremot har fingersättningar och pedalapplikatur utelämnats.

- 6 Hh 1 sl ♯ saknas i DIE, återfinns i aut.
24 Hh 6 sl bbg saknas i DIE, återfinns i aut.
38-39 Hh A överensstämmer inte mellan DIE och aut.
DIE version har använts.

- 59-60 Vh 2 sl t o m takt 60 5 sl överförd till ped
förmodligen för att underlätta bladvändningen.
Lösningen har utelämnats.

- 67 Hh 6 sl bbg saknas i DIE, återfinns i aut.

- 69 A och T skiljer sig mellan DIE och aut.
DIE version har använts.

- 80-81 S överensstämmer inte mellan DIE och aut.
Aut. ofullständig, DIE version har använts.

- 96 Tutti i I tillg av editören.

- 98 Hh 6 sl 2:a 16d S ändrad till tonen D enl aut.

- 107- Vh skiljer sig mellan DIE och aut.

- 108 DIE version använd. Version enl. aut.:

- 109 4 sl ♯ saknas i DIE, återfinns i aut.

- 110 *Quasi ad libitum* saknas i DIE, återfinns i aut.

- 111 Ped 1 sl A# saknas i DIE, återfinns i aut.

- 3 sl ♯ saknas i DIE, återfinns i aut.

- 113 *Rit.* och *pesante* saknas i DIE, återfinns i aut.
Vh bbg saknas i DIE, återfinns i aut.

CANON I ÖFVERSEXTEN

Källa: • Autograf (SMB)

Autografen återfunnen bland skisser till Dubbel-canon. Förmodligen en kontrapunktisk skrivövning.

Notationen är utförd på två system som här överförs till tre system.

Manuskriptet innehåller ett flertal ändringar och strykningar av komponistens hand. Flera av dessa är svårtydda, och har därför fått rekonstrueras.

- 3 Flertal versioner och ändringar i aut.
Den mest logiska lösningen vald.

- 13 Hh 1 sl S ändrat notvärde från halvnot till fjärdedel. Vh 3 sl bbg tillagd.

- 14 Hh 3-4 sl svårläst piktur.
Utgivarens rekonstruktion.

DUBBEL-CANON (I OKTAVEN)

Källa: • Autograf pianoversion (SMB)

- Orgelkompositionen aus alter und neuer Zeit; Band IV. (ed. Otto Gauss)

Alfred Coppenrath's Verlag [nedan kallad OG]

Titeln med undertexten *i oktaven* är hämtad från aut. Hänvisningen till vilken koral som åsyftas återfinns i aut. för piano.

Fingersättningar och pedalapplikatur har utelämnats då de förmodligen härrör från editören.

I autografen är fördragsbeteckningen *Poco Andante*, fördragsbeteckningen i OG använd.

- 29 Hh 4 sl ♯ enligt aut.

PRELUDIUM TILL KORALEN 198

Källa: • Autograf (SMB)

Autografen är daterad Aug. 1912. Notationen har utförts på två system, vilket här har behållits.

- 10 Vh 4 sl 2 8dl tillg ♯.

PRELUDIUM TILL KORALEN 424

Källa: • Autograf (SMB)

Autografen är daterad Aug. 1912. Notationen har utförts på två system, vilket här har behållits.

ENTRATA (ALL' ANTICO)

Källa: • Les Maîtres Contemporains de l'Orgue, vol. V (ed. Joseph Joubert)

M. Senart, B. Roudanez & Cie, Paris, 1914

[nedan kallad JOU]

Autografen har inte gått att finna. Trycket baseras helt på JOU.

ANDANTE FUNÈBRE

Källa: • Les Maîtres Contemporains de l'Orgue, vol. V (ed. Joseph Joubert)

M. Senart, B. Roudanez & Cie, Paris, 1914

[nedan kallad JOU]

Autografen har inte gått att finna. Trycket baseras helt på JOU.

1-4 Vh fbg förlängd t o m takt 4 3 sl.

19 Vh fbg tillg fr o m sl 3 t o m takt 23 1 sl.

23 Hh fbg tillg.

24 Vh 1 & 2 sl _ tillg.

25 Vh 4 sl i JOU noterad ♯ ändrad till ♮.

KONSERTSTYCKE (IN STILE PROFANO)

Källa: • Autograf (SMB)

Stycket är i allt väsentligt identiskt med *Symfoniskt stycke*. Dock är notation och vissa passager avvikande från den tryckta versionen. Autografen är daterad 1 Nov. 1916.

Registreringsanteckningar samt sporadiska fingersättningar och pedalapplikatur tyder på att aut. använts vid ett flertal framföranden. Registreringsanvisningar härrör från Storkyrkans orgel. Dessvärre har tonsättaren inkonsekventa förkortningar av registernamnen. Samtliga registrerings- och manualhänvisningar har återgetts helt enligt tonsättarens anteckningar. Ett appendix över använda förkortningar återfinns på sid.

Med anledning av den rikt utarbetade klanggestaltningen och de små notationsförändringarna har vi valt att göra en separat version av *Konsertstycke* istället för att försöka sammanfoga detta med *Symfoniskt stycke*.

De sporadiska fingersättningarna har däremot uteslutits för att få en renare notbild.

Ett antal förtrydligande ♯ är tillägg av editören.

1 Tutti tillg av editören.

15 Hh 2 sl bbg tillg.

16 Hh & vh 1 sl punktering tillg.

43-44 Hh fbg ej tydligt noterade.

Rekonstruktion efter *Symfoniskt stycke*.

72 Hh 4 sl tillg ♯.

85 Vh 2 sl tillg ♯.

96 Hh manualhänvisning tillg.

103 Vh 4 sl 2:a 8dl tillg ♯.

119 Hh 3 sl tillg ♯.

Hh, vh & ped 4 sl tillg ♯.

136 Vh 4 sl 2:a 8d tillg ♯.

137 Hh förtydligande manualhänvisning.

147 A tempo utan föregående tempoförändring.

Instruktionen lämnad utan åtgärd.

153 Hh 4 sl tillg ♯.

156 Ped 4 sl saknad ton.

F# från *Symfoniskt stycke*.

159 Vh noterad som punkterad halvnot.

Punkteringen borttagen.

177 Hh bbg tillg, jmf takt 1.

178 Hh 2 sl tillg ♯.

182 Vh 4 sl tillg ♯.

196 Ped 2 sl dubbelnoterad applikation.

Logisk applikation vald.

206 Vh 1 sl tillg ♯.

212 *Tranquillo* tillg från *Symfoniskt stycke*.

232 Hh & vh 4 sl tillg ♯.

233 Vh 3 sl tillg ♯.

Hh 4 sl tillg ♯.

243 Hh 4 sl 2:a 8d tillg ♯.

244 Hh 1 sl tillg ♯.

246 Hh 2 sl tillg ♯.

SYMFONISKT STYCKE

Källa: • Symfoniskt stycke för orgel

Musikaliska konstföreningen, Stockholm, 1926

[Nedan kallad MK]

• Autograf *Konsertstycke* (SMB)

Symfoniskt stycke för orgel publicerades posthumt på Musikaliska konstföreningen. Autografen till denna version har ej gått att finna.

En enkel jämförelse mellan MK och autografen visar på en betydligt mer utarbetad fraserings- och registerings- och manualhänvisningarna har här ersatts av dynamiska anvisningar.

15 Hh 4 sl 2:a 8dl tonen D² i MK.

Ändrad till tonen Ess² enligt aut.

41 Vh 3 sl F-klav placerad en 8d för tidigt i MK.

58 Hh 1 sl tillg ♮.

94 Felaktig ton i Ped i MK.

Ändrad till från tonen G till F.

98 *mf* flyttad närmare S.

116 Hh 2 sl 2:a 8d felaktig artikulation.

Staccato borttagen

177 Vh dubbelnotering av dynamik.

f borttagen.

221 Hh 1 sl tillg ♮.

224 Vh felaktig artikulation.

Staccato borttagen 1 & 4 sl.

239 Vh 4 sl tillg ♯.

250 Vh 4 sl tillg ♯.

251 Ped 1 sl tillg ♮.

PASSACAGLIA

Källa: • Passacaglia för orgel

Musikaliska konstföreningen, Stockholm, 1929

[Nedan kallad MK]

• Autograf (SMB)

Passacaglia för orgel publicerades posthumt på Musikaliska konstföreningen. Autografen till denna version har ej gått att finna. Den autograf som finns att tillgå är ofullständig och i flertalet fall även av mer skissartad karaktär.

Autografen saknar helt registreringsanvisningar. Till skillnad från *Symfoniskt stycke* är MK rikt försedd med sådan information.

MK är även försedd med fingersättning och pedalapplikatur, något som här valts att publiceras då de förmodligen är av tonsättarens hand.

1-6 Introduktion saknas helt i aut.

57 Hh 4 sl 3:e 16d tillg ♯.

68 Vh 2 sl & 4 sl 3:e 16d tillg ♯.

69 Hh 2 sl 4:e 16d B¹ i MK.

Ändrat till A¹ enligt aut.

81 Vh 1 sl ♯ ändrad till ♮.

95 Vh 1 sl tillg ♯.

98 Hh 3 sl 2:a 8d ♯ i aut. Ej ändrat.

99 Hh 2 sl 4:e 16d ♯ i aut. Ej ändrat.

119 Vh tillg bbg.

124 Ped 3 sl dubbelpunktering saknad.

132 Ped 2 sl felaktig pedalapplikatur.

135 Hh 3 sl tillg ♯.

159 Hh & vh 2 sl 4:e 16d tillg ♯.

148- Saknas helt i aut.

Registreringsappendix

Av tonsättaren använda registreringsförkortningar.

För komplett disposition av Storkyrkans orgel, se sid V.

Basun 16'		Bass. 16'
Borduna 16'		Bord. / B. 16'
Clairon 4'		Cl. 4'
Euphone 8'		Euph. 8' / E. 8'
Fagott 16'		Fag.
Flûte harmonique 8'		Fl. 8'
Flûte octaviante 4'		Fl. 4'
Flûte traversière 8'		Fl. tr. 8'
Fugara 8'		Fug. 8'
Gedackt 8'		Ged. 8'
Gemshorn 8'		Gh. 8'
Harmonica 8'		H. 8'
Octava 2'		Oct. 2'
Octava 4'		Okt. 4' / Oct. 4'
Okänd stämma.....		Wfl. 8'
Principal 4'		Pr. 4'
		Urspr.instrument okänt
Principal 8'		Pr. 8'
Qvinta 3'		Qv. 3'
Qvinta 6'		Qv. 6'
Rörflöjt 8'		Rfl. 8'
Salicional 8'		Sal. 8'
Subbas 16'		Subb. 16' / S. 16'
Trumpet 16'		Tr. 16'
Trumpet 8'		Tr. 8'
Waldflöjt 2'		Wfl. 2'
Violon 16'		Viol. 16'
Violoncelle 8'		V. 8'
Voix céleste 8'		Vox. C.

Koppel

I/P		P. I / Ped.k. I
II/I		K I-II
II/P		P. II / Ped.k. II
III/II		K II-III
III/P		P. III
4' I/I		4 f.k.
III 16'/I.....		K. I-III - 16 fk